

Initiatieven antibioticaresistentie langdurige zorg

Themagroep: Goede organisatie van zorg
Jaartal: 2019

INLEIDING

De UNO-VUmc themagroep 'Goede organisatie van zorg' heeft geconstateerd dat er momenteel veel gebeurt in de langdurige zorg op het gebied van antibioticaresistentie. Zóveel zelfs, dat het voor zorgorganisaties lastig is om door de bomen het bos te blijven zien. Verschillende partijen benaderen 'het veld' met verschillende initiatieven. Maar wie doet nou eigenlijk wat, en met welke expertise?

Daarom heeft de themagroep besloten om deze *factsheet* te maken met daarin een overzicht van alle verschillende initiatieven. Dit overzicht geeft een duidelijk beeld van 'wat er allemaal is' en kan zo helpen om de juiste partijen te benaderen en bronnen te vinden bij het (door)ontwikkelen van dit thema binnen zorgorganisaties.

Antibioticaresistentie kan worden aangepakt door actie te ondernemen op twee gebieden:

- **Infectiepreventie:** hoe minder infecties, hoe minder antibiotica er nodig zijn, hoe minder (snel) antibioticaresistentie zal optreden
- **Antibiotic stewardship:** het geheel aan maatregelen gericht op het bevorderen van verantwoord antibioticagebruik

In deze *factsheet* wordt per gebied een overzicht gegeven van bestaande initiatieven.

INFECTIEPREVENTIE

Wie?	Wat?	Meer informatie?
Werkgroep Infectie Preventie (WIP)	Infectie richtlijnen voor verpleeghuizen, woonzorgcentra en kleinschalig wonen.	Download de richtlijnen op deze website van het RIVM
Publiek ZIPnet	Een website over hygiëne en infectiepreventie in de VVT sector. Er zijn o.a. protocollen en checklists te vinden gebaseerd op de landelijke WIP richtlijnen (zie hierboven).	Bekijk de website van Publiek ZIPnet
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)	Toezicht op infectiepreventie in de verpleeghuiszorg.	Bekijk deze website van IGJ, het toetsingskader 'infectiepreventie en antibioticabeleid' en deze factsheet

Initiatieven antibioticaresistentie langdurige zorg

INFECTIEPREVENTIE (vervolg)

Wie?	Wat?	Meer informatie?
Inspectie voor de gezondheidszorg (IGZ, nu: IGJ)	Een 'argumentenkaart' met argumenten vóór en tegen infectiepreventie, om aandacht te vragen voor dit onderwerp en bewustwording te creëren.	Bekijk de argumentenkaart
RIVM - Surveillance Netwerk Infectieziekten Verpleeghuizen (SNIV)	Mogelijkheid tot deelname aan incidentie- of prevalentie metingen van infecties.	Bekijk deze website over (aankomen voor) SNIV
	Toolkit Handhygiëne Verpleeghuizen: implementatiegids en losse tools om de compliance van handhygiëne te verbeteren.	Bekijk deze website voor informatie over de Toolkit en download de verschillende tools
	SNIV nieuwsbrief met informatie over actuele infectieziekte trends in verpleeghuizen.	Meld je hier aan voor de nieuwsbrief
GGD Hollands Midden	Handleiding 'infectiepreventie op orde in je zorgorganisatie: randvoorwaarden, bevorderende factoren en knelpunten'.	Bekijk de handleiding
Vilans in samenwerking met ActiZ, RIVM - Centrum Infectieziektenbestrijding (Cib), Verenso, VHIG en V&VN (in opdracht van het ministerie van VWS)	Uitvoer programma 'Aanpak antibioticaresistentie in verpleeghuizen'. Binnen dit programma worden o.a. inspiratiedagen 'hygiënisch werken' georganiseerd en is er een online leeromgeving 'hygiënisch werken' ontwikkeld.	Bekijk deze website en deze factsheet voor alle informatie over (deelname aan) het programma
Kennisplein Zorg voor beter (van Vilans in samenwerking met ActiZ, Zorg Thuis, V&VN en ZonMw)	Website met informatie rondom het thema 'hygiëne' voor de VVT sector, in de vorm van o.a. berichten, video's en e-Learnings.	Bekijk deze website over hygiëne en deze website over antibioticaresistentie
Verenso	Beschrijving van taken en verantwoordelijkheden van de specialist ouderengeneeskunde op het gebied van infectiepreventie, aansluitend bij het IGJ toetsingskader (zie pagina 1).	Bekijk deze quickscan en handreiking

Initiatieven antibioticaresistentie langdurige zorg

ANTIBIOTIC STEWARDSHIP

Wie?	Wat?	Meer informatie?
Verenso	Beschrijving van taken en verantwoordelijkheden van de specialist ouderengeneeskunde op het gebied van antibioticabeleid, aansluitend bij het IGJ toetsingskader (zie pagina 1).	Bekijk deze quickscan en handreiking
	Richtlijnen 'urine­weginfecties' en 'lage luchtweginfecties'.	Bekijk de richtlijnen 'urine­weginfecties' en 'lage luchtweginfecties'
ZZG zorggroep	Handleiding 'antimicrobial stewardship binnen de verpleeghuiszorg'.	Bekijk de handleiding
Instituut voor Verantwoord Medicijngebruik (IVM)	FTO-module (werkmateriaal voor een FTO-bijeenkomst) 'antibiotic stewardship in de verpleeghuiszorg'.	Download de FTO-module en bijbehorende presentatie (na inloggen/het aanmaken van een account)
UNO-VUmc	Klinische les voor verzorgenden en verpleegkundigen over infecties, antibiotica, antibioticaresistentie, urine­weginfecties en luchtweginfecties.	Download de klinische les
	Implementatiepakket IMPACT onderzoek: stap-voor-stap invoeren van aanbevelingen rondom goed antibioticagebruik in verpleeghuizen.	Download het implementatiepakket
Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid (SWAB)	Website over A(ntibiotica)-teams (focus op ziekenhuizen).	Bekijk deze website
	Nethmap: jaarlijkse rapportage van surveillance antibioticagebruik in ziekenhuizen, huisartsenpraktijken en verpleeghuizen.	Bekijk de Nethmap publicaties
RIVM - Centrum Infectieziektenbestrijding (CIb) en VUmc	Pilot project naar peilstations voor het verzamelen en terugkoppelen van informatie over het juist gebruik van antibiotica.	Bekijk het rapport van het pilot project

Initiatieven antibioticaresistentie langdurige zorg

ALGEMENE INFORMATIE OVER ANTIBIOTICARESISTENTIE

Wie?	Wat?	Meer informatie?
RIVM	Website met informatie en filmpjes over antibioticaresistentie.	Bekijk de website
Ministerie van VWS	Nieuwsbrief 'antibioticaresistentie'; verschijnt 6x per jaar.	Meld je hier aan voor de nieuwsbrief
	Overheidscampagne en website over antibioticaresistentie (met de mogelijkheid om je handtekening te zetten tegen antibioticaresistentie).	Bekijk deze website
Regionale Zorgnetwerken Antibioticaresistentie	Tien netwerken van regionale zorginstellingen, organisaties en zorgprofessionals. Doel van deze netwerken is het stimuleren van samenwerking op het gebied van antibioticaresistentie in de regionale zorgketen.	Bekijk deze factsheet over de regionale zorgnetwerken en de contactgegevens . Bekijk hier informatie van de zorgnetwerken van de regio's: Noord-Holland West en Noord-Holland Oost / Flevoland, Euregio Zwolle, Utrecht en het Gelders antibioticaresistentie en infectiepreventie netwerk (GAIN)